

Život Cirkvi

Ročník 14

22/2007

Bude rehoľný život prorocťvom v súčasnej kultúre?

Komentár Rudolfa Smotera: Občianske náboženstvo

V auguste v roku 2005 prišli mladí z celého sveta do nemeckého Kolína, aby sa tam stretli s pápežom pri príležitosti Svetových dní mladých. Pamätáme si, aké označenie dostali? Pomenovali ich Papa Boys- Pápežovi mladí. Teraz v máji sa talianskym hitom stalo iné pomenovanie mladých - Family Boys. Takto bola označená mládež, ktorá vyjadřila kladný postoj k tradičnej rodine, aj podporou manifestácie s názvom Family Day. Tá sa konala 12. mája na rímskom Námestí sv. Jána z Lateránu.

Celosvetovo známy liberálny týždenník Panorama pri príležitosti manifestácie si chcel potvrdiť, že rodina už nemá úspech medzi mladými. Preto si dal urobiť začiatkom mája štatistický prieskum u známej agentúry Simulation Intelligence. Tá si vybrala vzorku 400 mladých ľudí od 14 do 25 rokov a telefonicky im položila šesť rôznych otázok, týkajúcich sa rodiny a snov mladých. Výsledky výskumu sú prekvapujúce. Napríklad už to, že 89% opýtaných mladých žilo počas dospievania s otcom i mamou. Ak sa pozrieme bližšie na názory mladých na tému manželstva, povstane pred nami rôznorodý obraz. No nájdeme tam spoločného menovateľa: potrebu rodiny. Podľa výskumu sa chce ženiť či vydávať 81,1% mladých. Ako vysvetľuje Constanza Marzotová, „rodina je najdôležitejšou hodnotou pre 80% mladých od 25 do 30 rokov. Prevyšuje priateľstvo, prácu i náboženskú orientáciu.“ A pri tom poslednom konštatovaní, ktoré vyjadřuje, že hodnota rodiny prevyšuje i náboženské presvedčenie človeka chcem dnes, milí poslucháči spolu s vami zostať.

Čo sa tým chce vyjadriť? To, na čo poukazuje Benedikt XVI. v dialógu s bývalým predsedom talianskeho senátu Marcellom Perom. Tento politik, označujúci sa za agnostika, hovorí nahlas o modeli štátu, ktorý bude nesený spoločnou silou veriacich i neveriacich, označenou ako „občianske náboženstvo“, ktoré má „viac kláštorov ako ústredných kostolov, viac mníchov ako funkcionárov viery, viac praktizujúcich ako kázucich.“ (porov. Pera, Ratzinger: Bez koreňov, Verbum 2006, s. 54). V tom sa zhoduje aj s pápežom, ktorý ako teológ sa nechce miešať do práce politológov, no ako mysliteľ je presvedčený, že budúcnosť spolupráce Cirkvi a štátu bude v menšinových spoločenstvách, ktoré sa stanú kvasom pre spoločnosť - ako o nich píše aj evanjelium.

Katolícka cirkev dnes odmieta prílišné „vyznávanie lásky“ voči štátu. Bývalý štátny sekretár Vatikánu, a teda číslo 2 v cirkevnej hierarchii, Angelo Sodano, sa nedávno pre denník La Stampa vyjadřil, že Cirkev nesníva o tom, ako sa stať štátnou Cirkvou. Tento model podľa neho zostane iba v Anglicku a Grécku, lebo Švédsko sa od toho tiež už odklonilo. (La Stampa, 6. máj 2007, s. 13).

Že toto nie je iba nevinné snívanie, ale prax, do ktorej sa prebúdzame, sa potvrdilo pri spomínanej manifestácii za účasti asi 1,5 milióna osôb z celého Talianska. Na jej začiatku stala jednoduchá výzva Paola Romera, nového arcibiskupa Palerma, ktorý pri uvedení do úradu vyzval kresťanských laikov, že nastala hodina, aby sa vyšlo na verejné priestranstvo s deklaráciou o ochrane rodiny. Participujúce združenia a spoločenstvá zvolili do čela príprav päť členov. Tí zostavili manifest s názvom „Viac pre rodinu“ a podnadpisom „Čo je dobré pre rodinu, je dobré aj pre krajinu“. Ten musel byť zostavený zrozumiteľne, bez náboženských fráz, prijateľný aj pre menšiny, ktoré sa hlásia k ochrane rodiny, vrátane tých homosexuálov, ktorí si uvedomujú veľkosť vzťahu muža a ženy.

Vďaka kontaktom sa našli cesty do médií. O akciu prejavili záujem politici. Preto sa rokovalo aj s nimi. No dostali prísne varovanie, že Family Day nebude politickou akciou, vďaka ktorej si budú strany zvyšovať preferencie. Takže nakoniec na námestí nevystúpil žiaden politik a v obecnosti neviaci nijaké heslá a symboly politických strán. Rovnako sa nemohli v ten deň zviditeľniť biskupi či kňazi. Lebo nešlo o náboženskú manifestáciu, ale verejnú angažovanosť laikov za podpory ľudí dobrej vôle. Zaujímavý bol výber ženskej hovorkyne. Stala sa ňou novinárka Eugenia Roccellová, známa z Hnutia za oslobodenie ženy, ktorej otec patril k radikálom. Sama prešla dlhým vývojom, pri ktorom nechýbala jej angažovanosť vo feministickom hnutí. Dodnes je neveriacou, no tvrdí, že „ochrana rodiny dnes nie je záležitosťou iba katolíkov, ale všetkých uvažujúcich ľudí, ktorí spoznali hodnotu, o ktorú sa teraz hrá.“ (Famiglia cristiana 18/2007, príloha IV) Počas svojho dozrievania našla súzvuk s myšlienkami katolíckeho feminizmu, v ktorom nejde o potlačenie rôzneho poslania muža a ženy, ale o zdôraznenie rozličnosti úloh. A preto s výhradami pozerá na súčasný výskum, ktorý pomaly smeruje k umelej ľudskosti. Na podporu rodiny vystúpil v tlači aj židovský rabín z Ríma. Takže môžeme hovoriť o akcii, ktorá prechádzala naprieč politickým a náboženským spektrom.

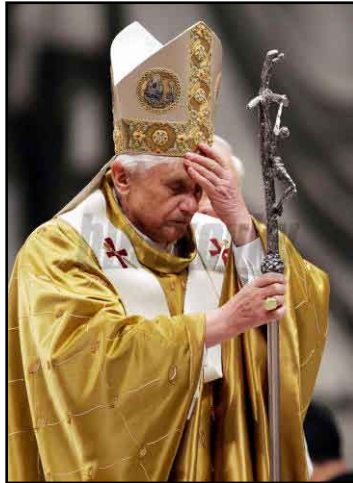
Milí poslucháči, vďaka tomu sme v slnečnom májovom Ríme boli svedkami udalosti, kedy sa viera stáva motorom pre dosahovanie spoločného dobra. Nebojím sa povedať, že šlo o katolicitu v širšom význame slova, než ako sme zvyknutí. Spoločenstvu veriacich ju dal ako úlohu samotný Ježiš. Podľa kňaza Tomáša Halíka to znamená otvorenosť - žiť katolicitu ako úsilie byť tu pre všetkých a rozprávať „všetkými jazykmi“ (porov. Tomáš Halík: Vyzývan i nevyzývan, Lidové noviny 2004, s.234-235), ako nás k tomu nabáda i nedávny sviatok Zoslania Ducha Svätého. **RV, Rudolf Smoter**

Príhovor Benedikta XVI. pred nedeľnou modlitbou Raduj sa nebies kráľovná

Vatikán (27. mája, RV) - Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu napoludne pomodlil spolu s veriacimi zhromaždenými na námestí sv. Petra, mariánsku modlitbu Raduj sa nebies kráľovná. Pred ňou sa im prihovril:

„Drahí bratia a sestry,

slávime dnes veľký sviatok Turíc, ktorého liturgia nás pozýva k opätovnému prežitiu narodenia Cirkvi, ako o tom píše svätý Lukáš v Skutkoch apoštolov (2, 1 – 13). 50 dní po Veľkej noci, Duch Svätý zostúpil na spoločenstvo učeníkov, ktorí „jednomyseľne zotrvali na modlitbách“ spolu s „Ježišovou matkou Máriou“ a dvanástimi apoštolmi (por. Sk 1, 14, 2,1). Môžeme teda povedať, že Cirkev datuje svoj slávnostný zrod spolu so zoslaním Ducha Svätého. V tejto výnimočnej udalosti nachádzame podstatné a určujúce aspekty Cirkvi. Cirkev je jedna ako spoločenstvo, ktoré je „jednomyseľne“ zhromaždené na Turíce a má „jedno srdce a jednu dušu“ (Sk 4,32). Cirkev je svätá nie pre vlastné zásluhy, ale preto, lebo je oživovaná Duchom Svätým, upriamuje svoj zrak na Krista, aby sa stala podobná jemu a jeho láske. Cirkev je katolícka, pretože Evanjelium je určené pre všetky národy a preto už od začiatku Duch Svätý spôsobuje, že hovorí všetkými jazykmi. Cirkev je apoštolská, pretože je

budovaná na základe apoštolov a verne chráni ich učenie prostredníctvom neprerušenej reťaze biskupského nástupníctva.

Okrem tohto je Cirkev vo svojej prirodzenosti misionárska a od dňa Turíc, Duch Svätý ju neprestáva pohýnať na cestách svetom, až do ďalekých jeho končín a do konca čias. Táto skutočnosť, ktorú môžeme spoznávať v každej epoche, je už akoby anticipovaná v Skutkoch apoštolov, kde sa opisuje prechod od ohlasovania Evanjelia Hebrejom k pohanom, od Jeruzalema k Rímu. Rím je tu označený ako svet pohanov a teda všetkých ľudí, ktorí sú mimo starozákonného božieho ľudu. A naozaj Skutki apoštolov končia s príchodom Evanjelia do Ríma. Možno teda povedať, že Rím je konkrétnym vyjadrením katolíckej a misionárskej povahy Cirkvi, vyjadruje vernosť k jej počiatkom, Cirkvi všetkých čias, Cirkvi, ktorá hovorí všetkými jazykmi a vychádza v ústrety všetkým kultúram.

Drahí bratia a sestry, prvé Turíce sa uskutočnili v prítomnosti najsvätejšej Márie, ktorá bola uprostred apoštolov v Jeruzalemskom večeradle a modlila sa. Aj dnes sa zverujeme jej materinskému orodovaniu, aby Duch Svätý zostúpil v hojnosti na Cirkev našich čias, naplnil srdcia všetkých veriacich a zapálil v nich oheň svojej lásky.“ -ls-/ snímka -pz-

Generálna audiencia: cirkevný učiteľ Tertulián

Vo svojej audienčnej katechéze v stredu 30. mája sa pápež Benedikt XVI. sústredil na afrického cirkevného učiteľa Tertuliána, ktorý žil na prelome 2. a 3. storočia a položil základy kresťanskej literatúry v latinskom jazyku.

„Jeho vplyv sa rozvíja na rôznych úrovniach. Od tých, ktoré sa týkajú jazyka a obnovy klasickej kultúry, až po tie, ktoré sa týkajú myšlienok o ‚kresťanskom duchu‘ sveta a formulovania nových predpokladov ľudského spolužitia.“

Podľa Svätého Otca Tertuliánovu konverziu na kresťanstvo inšpiroval príklad kresťanských mučeníkov. Pravdu však hľadal príliš individuálne, čo ho pri jeho nepokojnom charaktere postupne viedlo k upusteniu od jednoty s Cirkvou a k vstupu do sekty montanistov. Originalita jeho myšlienok v jednote s výraznou účinnosťou jazyka mu však napriek tomu zabezpečili významnú pozíciu na vrchole kresťanskej antickej lite-

ratúry. Známe sú predovšetkým jeho spisy apologetického charakteru, ktoré poukazujú na dva základné princípy: popieranie vážnych obvinení, ktorými pohania napádali nové náboženstvo, a ohlasovanie evanjeliovej zvesti v dialógu so súdobou kultúrou.

„Jeho najznámejšie dielo Apologeticum odsudzuje nespravodlivé správanie sa politických autorít voči Cirkvi; vysvetľuje a obraňuje učenie a zvyky kresťanov; ukazuje rozdiely medzi novým náboženstvom a hlavnými filozofickými prúdmi tých čias; hovorí o víťazstve Ducha, ktoré na násilie prenasledovateľov odpovedá krvou, utrpením a trpezlivosťou mučeníkov: ‚Akokoľvek premyslená,‘ píše Afričan, ‚ničomu neslúži vaša krutosť: naopak, pre našu komunitu je pozvaním. Každým úderom vášho meča sa stávame početnejšími: Krv kresťanov je účinnou sejbou!‘ (Apologeticum 50, 13). Mučeníctvo, utrpenie pre pravdu

sú napokon víťazné a účinnejšie ako krutosť a násilie totalitných režimov.“

Podľa Benedikta XVI. Tertulián ako každý dobrý apologeta zároveň upozorňuje na povinnosť pozitívne ohlasovať podstatu kresťanstva. Snaží sa ukázať rozumové základy kresťanských dogiem. Prehľbuje ich systematickým spôsobom a začína opisom „Boha kresťanov“. Okrem toho urobil enormný krok v rozvinutí dogmy o Najsvätejšej Trojici - v latinčine nám daroval primeraný jazyk na vyjadrenie tohto veľkého mystéria, keď zaviedol termíny ako „jedna podstata“ a „tri osoby“. Podobným spôsobom veľmi rozvinul aj správny jazyk na vyjadrenie mystéria Krista – Božieho Syna a pravého človeka.

„Afričan sa zaoberá aj Duchom Svätým, ukazujúc na jeho osobný a božský charakter: „Veríme, že podľa svojho prísľubu Ježiš Kristus poslal od Otca Ducha Svätého - Utešiteľa, Posvätimeľa viery tých, ktorí veria v Otca, Syna a v Ducha“ (tamže 2. 1). V Afričanových dielach sa nachádzajú mnohé texty o Cirkvi, ktorú Tertulián vždy identifikuje ako „matku“. Aj po jeho pripojení sa k montanizmu nezabudol, že Cirkev je matkou našej viery a nášho kresťanského života. Pozastavil sa aj nad morálnym správaním sa kresťanov a nad budúcim životom. Jeho spisy sú dôležité aj pre pochopenie živého vývoja v kresťanských komunitách, pokiaľ ide o preblahoslavenú Máriu, sviatosti Eucharistie, manželstva a zmierenia, Petrov primát či modlitbu. Zvlášť v časoch prenasledovania, v ktorých sa kresťania zdali stratenou menšinou, ich apologeta povzbudzuje do nádeje, ktorá – ako stojí v jeho spisoch – nie je iba samostatnou čnosťou, ale modalitou zahŕňajúcou každý aspekt kresťanskej existencie. Máme nádej, že budúcnosť je naša, pretože je Božia.“

Svätý Otec v katechéze poukázal aj na osobnú Tertuliánovu drámu. „Plynutím rokov sa stal prísnejším voči kresťanom, požadoval od nich v každej situácii a predovšetkým počas prenasledovania heroické správanie. Neoblomný vo svojich názoroch nešetřil prísnu kritikou a nevyhnutne nakoniec skončil opustený.“ Dodal, že mnohé otázky - nielen o teologickom a filozofickom myslení Tertuliána, ale aj o jeho postoji voči politickým inštitúciám a pohanskej spoločnosti dodnes zostávajú otvorené. „Veľmi ma motivuje k zamysleniu táto veľká morálna a intelektuálna osobnosť, tento muž, ktorý bol takým veľkým prínosom pre kresťanské myslenie. Vidieť, že nakoniec mu chýbala jednoduchosť, pokora včleniť sa do Cirkvi, prijať jej chyby, byť tolerantný voči druhým a voči sebe. Keď sa hľadá iba na veľkosť vlastnej myšlienky, nakoniec to skončí tým, že práve táto veľkosť sa stratí. Podstatnou charakteristikou veľkého teológa je pokora byť na strane Cirkvi, prijať jej a svoje vlastné nedostatky, pretože iba Boh je skutočne svätý. My, naopak, máme vždy potrebu odpustenia.“

Podľa Svätého Otca Tertulián stále zostáva zaujímavým svedkom prvých čias Cirkvi. Pripomenul tiež jeho slávny výrok, podľa ktorého je naša duša „prirodzene

kresťanská“ (Apologeticum 17, 6). V tejto myšlienke evokuje večnú kontinuitu medzi pravými ľudskými a kresťanskými hodnotami. Medzi pozdravmi na záver generálnej audiencie nechýbali ani slová určené slovenským pútnikom: „S láskou vítam slovenských pútnikov z farností Košice-Nad Jazerom, Šenkvice, Hermanovce a Kokošovce. Bratia a sestry, prajem vám, aby vaša návšteva posvätných miest Ríma znamenala pre každého z vás obnovu kresťanskej viery. Zo srdca žehnám vás i vaše rodiny.“

Na záver generálnej audiencie Benedikt XVI. udelil veriaciim apoštolské požehnanie. RV, -dj, Pr-

Benedikt XVI. prijal poverovacie listiny veľvyslancov piatich štátov

Vatikán (1. júna, RV) – Pápež Benedikt XVI. prijal v piatok poverovacie listiny veľvyslancov Pakistanu, Islandu, Estónska, Burundi a Sudánu. V prejave, adresovanom estónskemu diplomatovi, ocenil výsledky sociálnej a ekonomickej reformy, ktorú krajina podstúpila. Vyjadril nádej, že jej členstvo v Európskej únii neznamená iba obnovu väzieb z dávnej minulosti, ale aj opätovné potvrdenie veľkého politického a duchovného dedičstva, ktoré formovalo dušu estónskeho národa.

V príhovore veľvyslancovi Islandu Svätý Otec poukázal na ukázkový prístup krajiny k operáciám na podporu mieru a projektom pomoci. Podľa pápeža je známe jej aktívne členstvo v NATO a v OSN, avšak už menej sa vie o účinnej práci Islandskej jednotky pre riešenie krízových situácií. Svätý Otec sa dotkol aj života Katolíckej cirkvi, ktorá síce na Islande nie je zastúpená vysokým počtom veriacich, ale jej pôsobenie preniká celou spoločnosťou. Krásnym príkladom nezlomného puta medzi láskou k Bohu a láskou k blížnemu je karmelitánsky kláštor v Hafnarfjordure, kde sa rehoľné sestry modlia za denné potreby všetkých Islandanov.

Ďalšou krajinou, ktorá má nového veľvyslancu pri Svätej Stolicy, je islamská republika Pakistan. Benedikt XVI. pripomenul, že jej obyvatelia veľmi dobre poznajú utrpenie, spôsobené násilím a bezprávím, ktoré vedie k destabilizácii a podotkol, že „pevné princípy demokracie zabezpečujú slobodu verejne vyjadrovať svoj politický názor.“ Podľa Svätého Otca by toto právo malo byť za každých okolností zodpovedne uplatňované, aby bol udržaný občiansky poriadok a chránená spoločenská harmónia. Vyjadril hlboký rešpekt voči náboženskému dedičstvu, ktoré inšpirovalo rozvoj obyvateľov Pakistanu. Podľa jeho slov „kresťania aj moslimovia uctievať jedného Boha, všemocného Stvoriteľa neba i zeme. Toto je viera, ktorá nás motivuje k zjednoteniu myslí a srdiec pre neúnavnú prácu v prospech pokoja, spravodlivosti a lepšej budúcnosti pre ľudstvo.“ -dj-

Kniha Benedikta XVI. žne vo svete úspechy

Vatikán (25. mája, RV/Zenit) – Iba za mesiac od chvíle, čo sa kniha Benedikta XVI. „Ježiš Nazaretský“ dostala na pulty kníhkupectiev, sa jej predalo viac ako 1,5 milióna výtlačkov. Informáciu zverejnilo talianske vydavateľstvo Rizzoli. Údaje sa vzťahujú na predajnosť talianskej, gréckej, poľskej a niekoľkých anglických edícií. Podľa riaditeľa vydavateľstva Libreria Editrice Vaticana otca Claudia Rossiniho, „šírenie knihy je viac cirkevnou a ekumenickou udalosťou, než kultúrnou a obchodnou záležitosťou“.

Grécke vydanie sa do kníhkupectiev dostalo včera a obsahuje doslov, napísaný ekumenickým patriarchom Bartolomejom I. Vyjadruje v ňom nádej, že pápežova kniha prispeje k teologickému dialógu medzi cirkvami v „nádeji na prekonanie ich stáročného rozdelenia“. Práva na vydanie knihy Svätého Otca vo svete zatiaľ získalo 42 vydavateľstiev. -dj-

Pápežská komisia pre Latinskú Ameriku má nového podpredsedu

Vatikán (1. júna, RV/Zenit) – Benedikt XVI. vymenoval kolumbijského arcibiskupa Josého Octavia Ruiza Arenasa za podpredsedu Pápežskej komisie pre Latinskú Ameriku. Svätá Stolica to oznámila vo štvrtok pri príležitosti záverečného dňa V. generálnej konferencie biskupov Latinskej Ameriky a Karibiku.

62-ročný arcibiskup bol blízkym spolupracovníkom kardinála Josepha Ratzingera v rámci Kongregácie pre náuku viery v rokoch 1985-1996. Vo funkcii nahradil mexického arcibiskupa Luísa Roblesa Díaza, ktorý zomrel 7. apríla. Komisia pôsobí ako súčasť Kongregácie pre biskupov. Na jej čele stojí predseda dikastéria kardinál Giovanni Battista Re. -dj-

Chystá sa blahorečenie talianskeho biskupa Carla Liviera

Vatikán (25. mája, RV) – V nedeľu 27. mája, na slávnosť Zoslania Ducha Svätého, bude v Città di Castello blahorečený zakladateľ Kongregácie malých služobníckych Najsvätejšieho Srdca biskup Carlo Liviero, ktorý zomrel v roku 1932. Obradu blahorečenia bude predsedáť prefekt Kongregácie pre kauzy svätých kardinál José Saraiva Martins. O charizme Mons. Liviera hovorí re-

hoľná sestra Maria Annunziata Ghidottiová: „Charizma Carla Liviera spočíva v charite a láske, ktorú čerpal zo súcitu a nehy Kristovho srdca a odovzdával ju maličkým, trpiacim, chudobným a opusteným. Je to charizma, otvorená všetkým dielam kresťanskej lásky.“

Biskup Carlo Liviero sa narodil vo Vicenze v roku 1866, kňazskú vysviacku prijal v roku 1888 a jeho prvým pôsobiskom bola farnosť Gallio v Padovskej diecéze. V roku 1910 prijal biskupské svätenie z rúk pápeža Pia X. a dostal na starosť diecézu Città di Castello. V roku 1915 založil Kongregáciu malých služobníckych Najsvätejšieho Srdca. Zomrel pri dopravnej nehode vo veku 66 rokov. -dj-

Talianska biskupská konferencia zdôraznila hodnotu rodiny pre spoločnosť

Taliansko (28. mája, RV/SIR) – „Láska k obyvateľom, sociálny a spoločenský život krajiny je veľkou hodnotou, ktorú kresťanstvo vždy rešpektovalo, podporovalo, vyhlasovalo a povzbudzovalo,“ povedal Angelo Bagnasco, predseda talianskej biskupskej konferencie počas tlačovej konferencie pri príležitosti 57. valného zhromaždenia talianskych biskupov.

Počas zmienky o kresťanských komunitách, združeniach a skupinách, ako aj o rodinných väzbách poukázal na to, že láska k životu blížnych je veľká a základná hodnota kresťanstva. „Veríme, že môžeme prispieť k tomu, aby sa naša účasť na spoločnom dobre spoločnosti rozširovala viac a viac, a to vo všetkých svojich aspektoch: v politike, administratíve aj v dobrovoľníctve,“ povedal arcibiskup Bagnasco. V mene biskupov zdôraznil otázky spojené so životom a rodinou. -mk-

Pápežská rada pre dialóg medzi náboženstvami bude mať nového predsedu

Vatikán (31. mája, RV/CNS) – Pápežská rada pre dialóg medzi náboženstvami, ktorá viac ako rok zdieľala svojho predsedu s Pápežskou radou pre kultúru, bude mať už čoskoro novú hlavu. Ako uviedol vatikánsky štátny sekretár Tarcisio Bertone, „zmena poukazuje na dôležitosť medzináboženského dialógu“ pre Katolícku cirkev. Tlačová kancelária Svätej Stolice potvrdila tieto plány, avšak zatiaľ nie je známe, kto sa stane novým predsedom dikastéria. Od marca 2006 túto funkciu zastáva francúzsky kardinál Paul Poupard a už vtedy Vatikán oznámil, že dvojité predsedníctvo bude dočasné. -dj-

K manifestu za podporu latinčiny sa pridala aj pápežský historický výbor

Vatikán (30. mája, RV) – Oživovať latinčinu? Touto otázkou sa zaoberajú v týchto dňoch účastníci konferencie o budúcnosti latinského jazyka v súčasnej vedecko-technicky orientovanej spoločnosti. Organizátori z Národnej rady pre výskum a z Pápežského výboru historických vied na ňu nepozvali iba odborníkov z vedeckých kruhov, ale najmä osobnosti politického a kultúrneho života, ktoré majú možnosť podporiť štúdium a rozvoj latinčiny. Počas konferencie prezentovali aj manifest na podporu čerpania z tých prameňov, z ktorých vyvierajú veľké duchovné a kultúrne európske dedičstvo. Vatikánsky rozhlas sa pri tejto príležitosti spýtal prof. Giuseppeho Dalla Torrehu z univerzity LUMSA, či nie je úsilie za návrat latinčiny nasmerované nesprávne...

„Ja by som povedal, že nie. Niet pochybností, že oživovanie latinského jazyka a klasickej kultúry je užitočné. Táto užitočnosť spočíva predovšetkým v rozlíšení hodnôt, ktoré sa usádzali počas storočí skúsenosti a múdrosti a v dnešnej technologicky a vedecky vyspelej spoločnosti môžu vytvárať vzťažné body pre vedu a techniku, ktoré síce dokážu dosahovať určité ciele, ale neobsahujú samy v sebe kritériá na zhodnotenie správnosti alebo nesprávosti týchto cieľov v záujme ľudstva a jeho dobra.“

-te-

Rehoľní predstavení sa pýtajú: „Bude rehoľný život prorockom v súčasnej kultúre?“

(Rím 25. mája 2007, ANS) – Od stredy 23. do piatku 25. mája sa konalo v Ríme pravidelné (v poradí 69.) zasadnutie Únie generálnych predstavených (USG), ktorá združuje generálnych predstavených mužských rehoľných rádov a spoločností.

Na minulotýždňovom zasadnutí sa zúčastnilo stodvadsať generálnych predstavených. Aktuálnym predsedom USG je hlavný predstavený Saleziánov dona Bosca – don Pascual Chávez, ktorý bol zvolený do tejto služby na predošlom zasadnutí USG v novembri 2006.

Generálni predstavení sa však tentoraz zišli bez svojho predsedu dona Cháveza, ktorý sa spolu s fr. José Rodríguezom Carballom, generálnym ministrom františkánov, zúčastňuje na 5. generálnej konferencii biskupov Latinskej Ameriky a Karibiku (CELAM) v brazílskej Aparecide.

Don Chávez adresoval účastníkom zasadnutia krátke posolstvo: „Z prirodzenosti rehoľného života vyplýva, že je prorockom, aj keď ho nemožno zredukovať len na to. Cirkev a svet dnes viac ako kedykoľvek predtým potrebujú prorockosť rehoľného života. V sociálnom kontexte, v ktorom sa čoraz viac žije, akoby Boha nebolo, je rehoľný život povolaný ohlasovať nádherný obraz Boha a poukazovať na všetko, čo je s tým v protiklade.“

„Naša prorockosť,“ dodáva predseda Únie generálnych predstavených, „nesmie byť ničím vonkajším, ničím, čo je mimo nás, ako sa to stáva prorokom nešťastia, ktorí nerobia iné, len ohlasujú pohromy a tresty, alebo ako je to s dvornými prorokmi, ktorí chcú lichotiť ušiam poslucháčov, či proroci sociálnych požiadaviek, ktorí zastierajú politický alebo ekonomický systém, pričom „svätorečia“ iný, bez toho, aby videli potrebu dať správnu mieru každej ľudskej skutočnosti.“

„Zasvätený život,“ uzatvára don Chávez, „bude prorocký len vtedy, ak bude vydávať svedectvo o vášnivej láske Boha.“

Po prečítaní posolstva biblista – karmelitán Carlos Mesters rozvinul tému prorockosti vo Svätom písme, ktoré je prvým inšpiratívnym prameňom zasväteného života. „Pri pozornom ‚opakovanom čítaní‘ o biblických udalostiach v súvislosti s prorokmi, najmä o osobnej skúsenosti Eliáša, by bolo dobré všimnúť si, že zrejme aj táto naša doba je, zdanlivo, bez prorokov. A predsa tu vznikajú nové formy prorockosti. Ide v nich však o ‚opakované čítanie‘ minulosti iným spôsobom. Situácia prehry, smrti a sekularizácie, v ktorej sa nachádzal Eliáš a v ktorej sa môže ocitnúť každý národ trpiaci nejakou formou otroctva, môže byť vnímaná ako chvíľa a miesto, kde sa nás neočakávane dotýka Boh.“

Páter Josep Abella, generálny predstavený klatretínov, predstavil niekoľko aktuálnych skúseností prorockosti a poukázal na niektoré ich prvky: pozorné vnímanie reality; hodnota vnútornej slobody, s ktorou sa žije vlastné zasvätenie; jasný vzťah, súvis so zakladateľom a znovuoobjavenie zakladateľovej charizmy; poznanie, že „sú to chudobní, čo nás evanjelizujú“; nový spôsob chápania a prežívania komunitnej dimenzie; nové miesto v Cirkvi; rozlišovanie a schopnosť vnímať nové otázky; ustavičná pozornosť na veľké témy ľudstva – pokoj, spravodlivosť, zmierenie, integrálna a ekologický rozvoj.

Páter Abella poukázal aj na niektoré ďalšie témy a pripomenul prorockosť života tradičných rehoľných rádov, prorockú výpoveď niektorých kontemplatívnych komunit, nové formy zasväteného života, prorockú dimenziu v teologickej reflexii a v dialógu s kultúrou a nakoniec aj dôležitosť prorockej prítomnosti zasvätených na svetových zhromaždeniach, kde sa rozhoduje o budúcnosti miliónov ľudských osudov.

Spracoval rh SDB

Kardinál Martino navštívil Pobrežie slonoviny

Vatikán (25. mája, RV/CNS) – Pápežská rada pre spravodlivosť a pokoj včera zverejnila komuniké, týkajúce sa cesty predsedu dikastéria kardinála Renata Martina do afrického štátu Pobrežie slonoviny. Návšteva, ktorú podporil pápež Benedikt XVI., sa uskutočnila v dňoch 15.-20. mája. Kardinál celebroual sv. omšu v Katedrále sv. Pavla v meste Abidžan a povzbudil veriacich, aby „pokračovali na ceste pokoja a podporovali zmierenie národa“.

Začiatkom marca prezident Pobrežia slonoviny Laurent Gbagbo a líder rebelov Guillaume Soro podpísali dohodu, ktorá ukončila ich vzájomné politické nezhody. Na jej základe sa Soro stal premiérom. Obaja politici sa zúčastnili na slávnostnej svätej omši a pred očami všetkých prítomných sa objali, aby tak vyjadrili svoju vôľu spolupracovať v pokoji.

-dj-

Kapitula minoritov v Assisi zvolila nového generálneho ministra

Na vigíliu Slávnosti Zoslania Ducha Svätého, tak ako je tradíciou od čias sv. Františka, sa 26. mája 2007, po šiestich rokoch konala voľba nového generálneho predstaveného menších bratov, na Slovensku známych pod názvom minoriti. Riadna generálna kapitula, čiže najvyššie zhromaždenie rádu vo Svätom Konvente v Assisi rozhodlo o 119. nástupcovi sv. Františka. Stal sa ním brat Marco Tascu, pôvodcom zo severného Talianska.

Brat Marco sa narodil 9. júna 1957. Do rádu vstúpil v roku 1968 v Camposampiero. Noviciát absolvoval v Padove v kláštore sv. Antona (1976-1977). Pokračoval v štúdiách na teologickom inštitúte „Sv. Antona – Učiteľ a Cirkvi“ v Padove. Večné sľuby zložil 28. novembra 1981. Následne pokračoval v štúdiách v Ríme v Seraphicum a na Pápežskej saleziánskej univerzite.

Za kňaza bol vysvätený 19. marca 1983 vo svojom rodnom meste. Po návrate z rímskych štúdií prednášal psychológiu a katechetiku na teologickom inštitúte sv. Antona. Neskôr plnil úlohu rektora minoritského seminára v Padove (1994-2001). Na provinciálnej kapitule v roku 2001 bol zvolený za kapitulného kustóda a predstaveného kláštora v Camposampiero. Tieto úlohy plnil až do roku 2005, keď bol zvolený na provinciálneho ministra.

Generálna kapitula minoritov v Assisi sa začala 14. mája a potrvá viac ako mesiac, až do 20. júna. Jej úlohou je okrem voľby nového vedenia, načrtnúť púť rádu

na najbližších šesť rokov. Kapitula zapadá do osláv 800. výročia františkánskeho hnutia ako takého, ktoré je preň výzvou na obrátenie a obnovenie životaschopnosti svojich počiatkov.

K hlavným témam, ktorým sa bratia zhromaždení na kapitule majú venovať, patria nové misionárske pôsobiská, formácia rehoľníkov, zmeny v konštitúciách, ale aj reštrukturalizácia provincií na Západe. Účastníci budú v júni putovať aj k hrobu sv. Antona Paduánskeho a 17. júna sa stretnú s pápežom Benediktom XVI. v rámci jeho pastoračnej návštevy v Assisi.

P. Tomáš Lesňák OFMConv

Nový generálny minister minoritov: Chceme svetu povedať, že sa oplatí spol'ahnúť sa na Ježiša

Taliansko (30. mája, RV) – Generálna kapitula bratov minoritov zvolila v týchto dňoch v Assisi za nového generálneho ministra rádu brata Marca Tascu.

Päťdesiatročný predstavený tak vstupuje do šesťročného funkčného obdobia. Ako povedal pre Vatikánsky rozhlas, za najväčšiu výzvu v tomto čase považuje sekularizovanú kultúru, v ktorej sú minoriti

„povolaní do veľkodušného rozmachu v schopnosti svedčiť a totálne sa darovať, ako často pripomína rehoľníkom aj Svätý Otec“. Za ďalšie úlohy, ktoré čakajú rád v najbližších rokoch, označil brat Marco stálu iniciačnú formáciu spojenú s výchovou dobrých formátorov, ako aj výzvy súvisiace s miešaním kultúr a s misijným poslaním ad gentes. Generálna kapitula Menších bratov konventuálov zasadá práve v roku, keď sa slávi 800. výročie založenia františkánskeho rádu. O úlohe františkánov dnes nám brat Marco povedal:

„Žijeme vo svete charakterizovanom – aspoň na Západe – zakalením nádeje, praktickým agnosticizmom a náboženskou ľahostajnosťou. Verím, že dnes je tým najkrajším, čo môžeme my ako františkáni darovať svetu, ohlasovanie, že sa oplatí žiť pre Pána Ježiša, že sa oplatí spol'ahnúť sa na Pána Ježiša, že sa oplatí žiť ako žiada on a že je krásne dôverovať jeho slovám.“

-te-/ snímka inet

Talianska charita varuje pred sociálnym rasizmom na mestských perifériách

Taliansko (31. mája, RV) – Taliansko sa obáva vojny medzi bohatými a chudobnými, čiže tzv. sociálneho rasizmu, ktorý už vládne na perifériách svetových veľkomiest. Tento mesiac sa zvlášť diskutovalo o výskume Talianskej charity s názvom Zabudnuté mesto. Spracúva údaje, ktoré sa dva roky zbierali v desiatich veľkých mestách krajiny: Turíne, Janove, Miláne, Bologni, Florencii, Ríme, Neapole, Bari, Katánii a Palerme.

Vyplýva z neho, že veľké talianske periférie sú na pokraji kolapsu a že sociálna súdržnosť miest sa vytráca. Narastajú vnútorné konflikty medzi mladou a starou generáciou, medzi pôvodnými obyvateľmi a prisťahovalcami, čo vyvoláva násilie na rozličných stupňoch a chudobu, ekonomickú, ale najmä vzťahovú, kultúrnu, sociálnu. Rozvíja sa akási špirála zabudnutia, ľudia sa cítia opustení inštitúciami a jedinou pevnou realitou často ostávajú farnosti. Vedúci výskumu sociológ z Milána Mauro Magatti o tom hovorí: „Žijeme v čase, keď sa mestský život dezintegruje. Ak nevyužijeme zdroje, ktoré pôsobia v prospech posilnenia školy, v prospech občianskej politiky a v prospech investícií do infraštruktúry, ktoré podporujú obývatelnosť; ak sa nám nepodarí zaviesť nové mestské politiky tohto druhu, výsledok je, ako ukazuje výskum, už teraz naznačený vo veľkých mestách po celom svete.“

Čas teda súri, i keď obraz parížskych predmestí s nedávnymi konfliktami ešte nie je na dosah. Podľa ministra sociálnych vecí Paola Ferrera je potrebné zmeniť politickú agendu a využiť zdroje na zmiernenie životnej neistoty: „Myslím si, že otázka zdrojov a služieb je rozhodujúca. Ľudia sa totiž cítia na poslednom mieste, lebo sa cítia opustení štátom. Ďalej je dôležitý čo najväčší rozvoj dobrovoľníckej aktivity a združovania v periférnych štvrtiach, lebo vytváranie spoločenstva predstavuje rozhodujúci bod, avšak iba spolu so zdrojmi a službami.“ Talianska charita teda na základe svojho výskumu volá po zaručení občianskych práv pre všetkých, aby spoločnosť predišla pocitu opustenosti a sociálnemu rasizmu.

-te-

Kresťanské organizácie o globálnom otepľovaní

Veľká Británia (31. mája, RV/Fides) – „Do roku 2050 bude musieť najmenej jedna miliarda ľudí opustiť svoje domovy následkom klimatických

zmien, ktoré vplývajú na migráciu,“ uvádza správa s názvom „Príliv ľudí - reálna migračná hrozba“ od humanitárnej organizácie Kresťanská pomoc, sídliacej v Londýne. Vedci hovoria, že v tomto storočí budú teploty vzduchu vyššie o tri stupne a to zapríčini záplavy, hlad a ohrozenie miliónov životov. Obrovské priehrady a urbanistické projekty prispievajú k odlesňovaniu planéty a globálnemu otepľovaniu a to bude mať škodlivé následky pre celý ekosystém. Správa hovorí, že krajiny najmenej zodpovedné za globálne otepľovanie, budú najviac postihnuté. Už 163 miliónov ľudí muselo opustiť krajinu pôvodu kvôli prírodným katastrofám, konfliktom a vojnám.

-mk-

Na Národnej púti na Velehrade sa zúčastní aj hosť z Vatikánu

Vatikánsky štátny sekretár, kardinál Tarcisio Bertone SDB, prijal pozvanie Českej biskupskej konferencie k účasti na Národnej púti na Velehrade 5.7.2007 a na 69. plenárne zasadanie ČBK, ktoré bude na Velehrade prebiehať v dňoch 2.- 4.7.2007. Podľa predbežných plánov kardinál Bertone pricestuje do ČR v stredu 4.7. a zostane tu do piatku 6.7. V priebehu návštevy Velehradu sa stretne s členmi ČBK a predpokladá sa aj stretnutie s niektorými politickými predstaviteľmi. Kardinál Bertone bude tiež celebrowať hlavnú bohoslužbu v deň slávnosti sv. Cyrila a Metoda (5.7.).

TS ČBK, -jg-

Turíčne posolstvo Ekumenickej rady cirkví

Švajčiarsko (25. mája, RV) - Predsedovia Ekumenickej rady cirkví vydali spoločné vyhlásenie pri príležitosti blížiacej sa slávnosti Zoslania Ducha Svätého. Zdôrazňujú v ňom, že je to práve Boží Duch, ktorý riadi dejiny vesmíru, tohto sveta a každého spoločenstva veriacich: „V deň tohto sviatku sme pozvaní rozpoznať znamenia Ducha Svätého, ktorý zvoláva naše rozdelené cirkvi“, uvádza sa vo vyhlásení, „sme povolaní spolupracovať s ním tu a teraz. Tým, že použijeme svoje dary, aby sme uchovali jednotu a priviedli k sebe oddelené cirkvi, aby svet mohol veriť.“

-dj-

CELAM zverejnil syntézu záverečného dokumentu V. generálnej konferencie

Brazília (31. mája, RV) - Biskupi, zhromaždení na 5. generálnej konferencii biskupov Latinskej Ameriky a Karibiku v Aparecide, poslali do Vatikánu záverečný dokument stretnutia, ktorým pripravujú novú veľkú evanjelizáciu kontinentu. Hneď po schválení bude kompletný text dokumentu zverejnený. Zatiaľ je dostupná iba krátka syntéza schváleného dokumentu. Biskupi, zjednotení s Benediktom XVI., zdôraznili, že najdôležitejším dedičstvom kultúr krajín Latinskej Ameriky a Karibiku je „viera v Boha - Lásku“. A preto sú rozhodnutí tento poklad evanjelia ponúknuť všetkým ľuďom, skrze nový misionársky rozmach Cirkvi. Veriacim pripomínajú „veľkú úlohu zachovávať a živiť vieru“ a tiež povolanie, ktoré vyplýva zo samotného krstu - „stať sa učeníkmi a ohlasovateľmi Ježiša Krista“.

V záverečnom dokumente sú dôležité tri časti, pripravené podľa teologicko-pastorálnej metódy „vidieť, rozlišovať, konať“. Prvá časť, s názvom „Život našich národov“, poukazuje na skutočnosť, v ktorej sa nachádzajú národy Latinskej Ameriky a Karibiku a zároveň je vyjadrením vďaka Bohu za všetky od neho prijaté dary. Druhá časť dostala názov „Život Ježiša Krista v živote jeho učeníkov (misionárov)“ a je reflexiou o kráse viery v Ježiša, ktorý je prameňom života. V tejto časti biskupi vysvetľujú dôsledky povolania ohlasovať Evanjelium, k čomu sú pozvaní všetci kresťania.

Práve v poslednej – tretej – časti: „Život Ježiša Krista pre naše národy“ sa nachádza jedna zo základných myšlienok konferencie: poslanie učeníkov slúžiť životu v plnosti. Je nevyhnutné, aby sa Cirkev stala misijným spoločenstvom, pomocou obrátenia sa a obnovy cirkevných komunít a štruktúr. Biskupi sa taktiež zaoberali témami ako inkulturácia evanjelia, výchova, komunikácia, pastorácia vo veľkých mestách a prítomnosť kresťanov - laikov vo verejnom živote. -Pr-

Mexická mládež bojuje proti prostitúcii

Mexiko (29. mája, RV) – V posledných rokoch sa na uliciach mexických miest v nebváľej miere rozmáha prostitúcia. V súvislosti s touto situáciou sa 350 mladých ľudí zo Saleziánskeho hnutia v Guadalajare, meste, ktoré je jedným z najviac postihnutých, rozhodlo bojovať za odstránenie tohto neudu.

24. mája rozbehli projekt, v rámci ktorého distribuujú medzi vodičmi a chodcami v problematických oblastiach obrázky Panny Márie Pomocnice, spolu s textom, ktorý vyzýva k zamysleniu sa nad morálnymi hodnotami a dôstojnosťou ľudskej bytosti. -dj-

Patriarcha Bartolomej I. za práva kresťanov v Turecku

Turecko (30. mája, RV/Zenit) – Ekumenický patriarcha Bartolomej I. si želá, aby tureckí kresťania mali rovnaké práva ako moslimovia v krajine a v celej Európe. Minulý týždeň apeloval na tureckú vládu, aby uznala práva menšín. Svoju požiadavku vyslovil počas návštevy nemeckých členov Európskeho parlamentu, z ktorých jeden je tureckého pôvodu. „Nechceme len slobodu, aby sme oslavovali vieru vo vnútri kostolov, ale tiež uznanie všetkých občianskych práv, aké majú naši spolubratia moslimovia v Turecku,“ dodal. Patriarcha ďalej pre agentúru AsiaNews uviedol, že v tejto veci už apeloval na vládu, ale „výzvy sa nikdy nestretli s pozitívnou ani negatívnou odpoveďou.“

Juhokórejskí biskupi o rešpekte voči ľudskému životu

Južná Kórea (28. mája, RV/Fides) - Pri príležitosti Dňa pre život 27. mája, vydali katolícki biskupi z Južnej Kórey správu s názvom Rešpekt voči ľudskému životu dnes a vždy. Správa, podpísaná hlavou biskupskej komisie pre bioetiku biskupom Xavierom Ahn Myongom, vyjadrila vážny záujem o krízu hodnôt života v dnešnej spoločnosti. Biskup ako príklad uviedol ľudské embryá, ktoré sú používané na experimenty alebo ekonomické zisky. Správa hovorí: „Ľudská osoba sa musí rešpektovať od momentu počatia“ a dodáva: „urobiť ľudské embryo objektom výskumu zahŕňa zabitie ľudskej osoby.“ Správa tiež povzbudzuje katolíkov a všetkých Kórejčanov do pomoci „kultúre života“, najmä medzi mladými, manželmi a rodinami. Zároveň žiada o spoluprácu učiteľov, výskumníkov, vedcov, politikov a pracovníkov médií. -mk-

Vigília Zoslania Ducha Svätého v Spišskej Kapitule

V sobotu 26. mája 2007 slúžil v katedrálnom chráme Spišskej diecézy v Spišskej Kapitule vigilijnú sv. omšu Zoslania Ducha Svätého spišský pomocný biskup Štefan Sečka, spolu s predstavenými seminára a farárom spišsko-kapitulskej farnosti Štefanom Vitkom. Na sv. omši boli prítomné sestry z Kongregácie milosrdných sestier sv. Kríža, kandidáti prijímacích pohovorov Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka, ktorí mali tento víkend svoje ďalšie stretnutie, ako i veriaci okolitých farností. Takto spolu, ako kedysi apoštoli vo Večeradle, jednomyselne zotrvali na modlitbách a očakávali Ducha Svätého.

Ako sa už stalo tradíciou, pri tejto slávnosti sa číta Božie slovo vo viacerých jazykoch. Tento rok boli starozákonné čítania v jazykoch našich susedov: poľskom, nemeckom, českom, ruskom. Novozákonné čítanie bolo v slovenčine. Evanjelium – radostnú zvesť mohli veriaci, prítomní na sv. omši počuť v gréckom, latinskom, staroslovienskom a slovenskom jazyku.

V homílii sa prihovoriť otcem biskup Štefan. Poukázal na dôležitosť spolupráce i otvorenosť Duchu Svätému a ako príklad poukázal na život Panny Márie.

Po skončení sv. omše sa v jedálni Kňazského seminára konalo „Turičné agapé.“ Tohtoročnú slávnosť pripravili seminaristi tretieho ročníka Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí.

Roman Vitko

Svätodušná púť v Šaštíne

„Čakáme, kedy bude vhodná chvíľa nechať pôsobiť Ducha Svätého...“ vysvetľoval počas polnočnej mládežníckej omše v šaštínskej národnej bazilike Sedembolestnej Panny Márie Pavol Drška. „Svätí boli ľudia, ktorí nečakali. Žili prítomnosť!“

Počas májového víkendu 26.-28. mája sa v Šaštíne - Strážach uskutočnila svätodušná mládežnícka púť s témou: Sedembolestná Panna Mária v dejinách nášho národa.

„Šaštín je obrovské miesto milosti, v ktorom prúdi milosť skrze Pannu Máriu.“

Toto je miesto našej mamy. Mamy nášho národa. Záleží mi na tom, aby sem ľudia chodili pravidelne, ako domov. Aby sa tu cítili doma. Ja tvrdím: Tu stačí len prísť a postaviť sa. Tie milosti už automaticky prichádzajú, naplňajú človeka“ zdôraznil salezián a správca šaštínskej farnosti Jozef Zachar.

Po sobotnom privítaní pútnikov pokračoval program sv. omšou, ktorej predsedal Ladislav Labo. V mládežníckom programe bola pútnikom predstavená národná svätyňa, vznik, história i súčasnosť pútnického miesta. Jednotlivé vstupy hudobne sprevádzali Rosae Maria zo Šaštína, Oremus z Dubnice nad Váhom a kapela Christallinus.

Je aj v súčasnosti príťažlivé svedectvo Sedembolestnej Panny Márie pre mladých? „Aj mladí v tejto dobe majú svoje problémy, starosti. Panna Mária je prostriedkom vyprosenia si milosti. Je pre nich určitou oporou a pomocou.“ myslí si líder mládežníckeho zboru Rosae Maria Marcel Žák. Vyvrcholením bola polnočná bohoslužba, ktorú celebrolval Dušan Vilhan.

Púť pokračovala nedeľnou pontifikálnou omšou, ktorú slúžil Mons. Stanislav Zvolenský. Pondelkovej púti pre starých a chorých predsedal Mons. Štefan Vrablec.

„Jednoznačne sa aj dnes dejú v Šaštíne zázraky. Nehľadáme zázraky uzdravenia, že mi dorastie nos, alebo ucho. Skôr hľadáme zázraky vnútorné. Prvým zázrakom bola záchrana rodiny. Toto je zázrak, aj keď ho nikto nevidí, vidia ho len tí dvaja.“ pokračuje Zachar. Svätodušnej púte sa zúčastnili stovky veriacich.

Martin Ližičiar

Turíčna slávnosť v Nitrianskej hradnej katedrále sv. Emeráma

Na spoluprácu s darmi Ducha Svätého vyzval v nedeľu 27. mája predpoludňím veriacich nitriansky biskup Viliam Judák. Počas slávnostnej turíčnej bohoslužby na konci veľkonočného liturgického obdobia z katedry vo svojom biskupskom chráme sv. Emeráma pripomenul prítomným zmysel sviatku Zoslania Ducha Svätého. Podľa Svätého písma sa Duch Svätého zjavil na päťdesiaty deň po Kristovom zmŕtvychvstaní v podobe ohnivých jazykov a silného vetra. Nitriansky biskup však spomenul slová sv. Pavla, podľa ktorých sú prejavy Ducha Svätého: láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, miestnosť, zdržanlivosť. „Vlastnosti, ktoré sa prejavujú. Ten, kto je posilňovaný Duchom Svätým, dostáva silu, aby takto konal. A to je najlepší prejav Ducha Svätého, ktorý pôsobí vo svete, a ktorý je takto viditeľný, ak sa otvárame Duchu Svätému, ak s ním spolupracujeme, ak týmto spôsobom konáme a šírieme dobro“, dodal. Spomenul aj fakt, že deň Turíc je pre kresťanov aj dňom zrodenia Cirkvi, keď sa na Petrovu kázeň dalo pokrstiť „tritisíc duší“.

Počas svätej omše udelil 27. mladým ľuďom z Nitry, Ilavy a z Jarku sviatosť birmovania. Miroslav Lyko

V Bratislave sa konala provinciálna kapitula bratov františkánov

V dňoch 21.- 25. mája 2007 sa vo františkánskom kláštore v Bratislave uskutočnila provinciálna kapitula bratov františkánov. Jej úlohou bolo zhodnotiť činnosť Provincie Najsvätejšieho Spasiteľa na Slovensku za posledné tri roky a zároveň navrhnúť spôsoby a prostriedky jej skvalitnenia do budúcnosti. Uskutočnila sa tiež voľba nového definitória, t. j. poradného zboru provinciálneho ministra, členmi ktorého sa stali: br. Štefan Bankovič, br. Ján K. Balázs, br. Jeremiáš Kvaka a br. Matúš Racek.

V uplynulom období provincia vyslala troch misionárov: po jednom do Ruska, na Ukrajinu a do Bolívie. Jeden brat od septembra odchádza pôsobiť do Svätej zeme, ďalší do Kazachstanu.

Prosíme všetkých o modlitby, aby sme i s vašou pomocou mohli skvalitniť našu františkánsku prítomnosť v dnešnom svete a napomáhať šíreniu Božieho kráľovstva na zemi.

„Pokoj a dobro!“ všetkým želajú účastníci kapituly.

OFM

a chránili ako politicky nespoľahliví nepriatelia ľudovodemokratického zriadenia s „lopatami v rukách“ svetle zajtrajšky vtedajšieho Československa.

Homíliou zameranou na čakanie a očakávanie slobody vo viere v Krista sa prítomným počas bohoslužby prihovril Mons. Koukl. Podobne Mons. Dubovský poďakoval aj miestnym veriacim za pomoc a podporu, ktorej kňazom a rehoľníkom v uniformách s čiernymi výložkami v tom čase pomáhali vytrvať a prežiť ťažké obdobie, na konci ktorého mali byť po viac ako troch rokoch vojenskej služby s lopatou v ruke prevychovaní v duchu marxizmu a ateizmu.

Obyvatelia Sliača vyjadrili vďaka za ich príklad života viery slovami a kyticami kvetov. Samotní PTP-áci, kňazi, rehoľníci i laici prejavili vďaka aj Mons. Rábekovi, ktorého predseda Zväzu PTP Vladimír Lopat'uk nazval „otcom generálom“ za to, že na rozdiel od ignorácie v minulosti, od vzniku Ordinariátu OS a OZ SR si ich ako vojenský biskup všimol a prijal ich za svojich. Spoločné stretnutie po sv. omši pokračovalo slávnostným obedom a osobným spomienkam na ťažké časy, na dobrých veliteľov, či na už zosnulých kamarátov.

Tibor Ujľacký / snímka autor

Vojenský ordinár sa stretol s bývalými príslušníkmi PTP

Bývalí „Čierni baróni“, alebo príslušníci Pomocných technických práporov (PTP) z radov aj kňazov a rehoľníkov, sa ako koncelebranti vojenského ordinára Mons. Františka Rábeka stretli 26. mája 2007 pri oltári miestneho chrámu na Sliači.

Medzi nimi aj emeritný litomeřický biskup Mons. Josef Koukl a emeritný pomocný biskup Mons. Peter Dubovský, SJ. Spoločne s ďalšími bývalými „spolubojovníkmi-spolupracovníkmi“ z PTP a vojenských táborov nútených prác zo Slovenska, Čiech a Moravy sa stretli na Sliači, kde v obci Hájniky, na letisku Tri duby, či vo Zvolene, Banskej Bystrici, Komárne, vo Svätej Dobrotivej a na mnohých iných miestach budovali

Vplyv hudby a kultúry na nápravu vo väzení

Oratórium bez hudby je ako telo bez duše – hovorieval Don Bosco. Hudba a spev dávajú totiž všetkým profánnym a sakrálnym slávnostiam život. Väzenský kaplán Don Bartolomej Juhás uvažoval, ako slová Don Bosca o vplyve hudby na srdce človeka uviesť do praxe medzi odsúdenými v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom.

A tak v kaplnke zasvätenej svätému Gorazdovi postupne vznikla hudobná skupina Gorazd a Rómska hudobná skupina Zefyrín. „Tieto hudobné skupiny dávajú liturgickým sláveniam život“, hovorí don Bartolomej. Aj počas Turíčnej nedele účinkovali speváci vo väzenskom mundúre pri svätej omši pre odsúdených. Poobede, tak ako to umožňuje zákon, štyria členovia z uvedených skupín, po predchádzajúcom súhlase vedenia ústavu, mohli opustiť múry ústavu za účelom návštevy kultúrneho podujatia. Zúčastnili sa na koncerte rodinného zboru súrodencov Jendruhovcov, ktorí účinkovali v kostole v Novej Dubnici. Ako sa po koncerte odsúdení vyjadrili: „bol to nádherný duchovný zážitok, ktorý nám pomohol preniesť sa z väzenského stereotypu na vyššiu úroveň, a z iného zorného uhla pozerat' na svet“. Vďaka Bohu, nielen režim väznice, ale aj kultúra môže prevychovávať.

Tibor Ujľacký

Odpustová slávnosť v prešovskom kňazskom seminári

Kaplnka Gréckokatolíckeho kňazského seminára blahoslaveného biskupa Pavla Petra Gojdiča v Prešove je zasvätená Najsvätejšej Trojici. Preto sa aj tohto roku na tento sviatok v pondelok 28. mája konala v prešovskom kňazskom seminári odpustová slávnosť. Archijerejskej svätej liturgii predsedal vladyka Ján Babjak, SJ a homíliu predniesol synkel pre Rusínov Prešovskej eparchie Mgr. Peter Pavel Haľko, OSBM. Zdôraznil, že tajomstvo Najsvätejšej Trojice je základnou pravdou nášho kresťanského života. Všetkých vyzval, aby oslavovali Boha v troch osobách, lebo sme Bohom milovaní. Vo vzťahu k seminaristom povedal, že duchovné povolanie je v tomto svete znamením Najsvätejšej Trojice, znamením milujúcej Božej prítomnosti medzi nami.

Slávnostnú svätú liturgiu koncelebrovali aj predstavení kňazského seminára na čele s jeho rektorom PaedDr. Vasilom Kormaníkom, dekan Gréckokatolíckej teologickej fakulty Prešovskej univerzity prof. ThDr. Vojtech Boháč, PhD., prešovský protopresbyter PhDr. Gabriel Székely, PhD. a ďalší kňazi.

V tomto akademickom roku sa v gréckokatolíckom kňazskom seminári v Prešove na kňazstvo pripravuje 64 seminaristov, z ktorých bolo 7 v pastoračnom ročníku, teda v rôznych službách mimo seminára. Z celkového počtu je 44 bohoslovcov za Prešovskú eparchiu, 19 za Košický apoštolský exarchát a jeden za Pražský apoštolský exarchát. Bohoslovci šiesteho ročníka GTF PU, ale siedmeho roku kňazskej formácie, majú už po štátniciach, ukončili pobyt v seminári a na duchovných cvičeniach v Exercičnom dome sv. Ignáca v Prešove sa v týchto dňoch pripravujú na kňazskú vysviacku.

Slávnosť bola zakončená liturgickým sprievodom okolo seminárskej kaplnky. Ešte pred tým sa seminaristom prihovoril otec biskup, okrem iného im tlmočil slová Benedikta XVI. Až vtedy začíname získavať, keď začíname dávať. Pozval seminaristov, aby sa stotožnili s touto životnou pravdou.

Lubomír Petrik, ISPB

Eparchiálna odpustová slávnosť v Rafajovciach

Bohatý mládežnícky program bol náplňou prvého dňa eparchiálnej odpustovej slávnosti k sviatku Zoslania Svätého Ducha v Rafajovciach. Priestor mali rôzne hry, scény, katechézy pre deti a mládež, ale aj prehliadka detských a mládežníckych speváckych zborov. S evanjelizačným koncertom vystúpila hudobná skupina Anastasis, ktorú tvoria bohoslovci Gréckokatolíckeho kňazského seminára v Prešove.

Vyvrcholením programu bola archijerejská svätá liturgia, ktorú slávil prešovský eparcha Ján Babjak SJ. V homílii pripomenul dôležitosť pôsobenia Svätého Ducha pre náš kresťanský život. „Budujeme si príbytky, domy, chaty, ba až paláce. V našom vnútri máme však najväčšie bohatstvo – Boha. On si urobil príbytok v našom vnútri. Na tomto pútnickom mieste sa obraciame aj k Matke Božej“, povedal vladyka ďalej. „Prosme ju, aby nám pomáhala poznávať Boha vo svojom vnútri, aby sme videli, aká je to hodnota žiť svoj život v Duchu Svätom. Aká hodnota je mať v dnešnom svete Ducha Božieho“.

Biskup Babjak zároveň posvätil obnovený ikonostas.

K pútnickému miestu Rafajovce v protopresbyteráte Vranov nad Topľou – mesto sa viaže udalosť o zázračnom obraze, ktorý ostal neporušený po požiari dreveného chrámu. V roku 1750 rafajovčania za pomoci veriacich z celého okolia postavili nový murovaný chrám, do ktorého umiestnili zázračný obraz na hlavný oltár. Chrám zasvätili Narodeniu Presvätej Bohorodičky. Každoročne sa tu konajú odpustové slávnosti na sviatok Zoslania Svätého Ducha. **Lubomír Petrik, ISPB**

Exarchátny odpust v Michalovciach

Na vigíliu sviatku Päťdesiatnice - Zoslania Svätého Ducha sa stretli kňazi košického exarchátu v Michalovciach, aby si spolu s vladykom Milanom Chauturom, košickým exarchom vyprosovali potrebné milosti do kňazskej práce.

Spoločenstvo prítomných sa v preplnenom Chráme Svätého Ducha po úvodnom hymne „Kráľu nebeský Utešiteľ“ a kajúcej modlitbe zapojilo do slávenia archijerejskej liturgie, aby tak vytvorilo večeradlo modlitby a očakávania darov zhora. Vladyka Milan v homílii nadviazal na slová svätodušného hymnu a zdôraznil, že Svätý Duch je kráľom lásky. „Potom aj systém pastoračie každého kňaza musí byť láska. Ak sa ľudia kňaza z nejakej príčiny boja, to nie je prejav Ducha. Kňaz dnes nemá inú šancu ako dobyť svet iba láskou“ zakľúčil svoj príhovor vladyka Milan a vyzval všetkých na prijatie daru lásky od Kráľa lásky. Modlitbový program v chráme pokračoval do neskorých večerných hodín.

Slávnosť vyvrcholila slávnostnou liturgiou. Vladyka Milan v kázni vyzdvihol duchovné hodnoty pred materiálmi, ktoré často človeka vedú k stavbe biblického Babelu. Oproti tomu „aké úžasné je byť zjednotený v spoločenstve Ducha, ktorý dáva všetkým ľudským snaženiam správny zmysel“ uviedol vladyka a vyzval prítomných na prehĺbenie osobného duchovného života.

Na záver slávnosti bolo myrovanie ako symbolické vyjadrenie plnosti daru Božej lásky, ktorá sa počas slávenia vyliala do každej pripravenej a otvorenej duše.

Michal Hospodár

Kresťanskí nepočujúci na Slovensku oslávili 15 rokov

Dňa 26.mája 2007 sa v Banskej Bystrici zišlo asi 300 sluchovo postihnutých ľudí z celého Slovenska, aby si spolu pripomenuli 15 rokov činnosti Kresťanského centra nepočujúcich na Slovensku.

Slávnostnú svätú omšu v Katedrále sv.Františka Xaverského celebroid v posunkovom jazyku prvý iniciátor centra František Bartoš spolu s duchovným správcom Róbertom Colotkom a čestným hosťom Štefanom Galikom.

V predvečer turíckej nedele 2007 vystúpili počas programu osláv jednotlivci zo spoločenstva nepočujúcich aby sa verejne podelili s osobnými prežitými svedectvami z duchovnej oblasti. Tiež rozprávali o tvorbe spoločenstiev sluchovo postihnutých v rôznych mestách Slovenska. Medzi zúčastnenými sa v Diecéznom centre Jána Pavla II. v Banskej Bystrici zišli sluchovo postihnutí z Bratislavy, Trenčína, Nitry, Prešova, Bardejova, Žiliny, Martina, Kežmarku, Piešťan, Kremnice, Prievidze, Čachtíc, Lučenca, Trebišova, Nových Zámkov, Námestova, Pezinka, Novej Dubnice, Brezna, Zvolena a Banskej Bystrice.

Pastorácii sluchovo postihnutých na Slovensku bol venovaný dopoludňajší program slávnosti. Ako počas homílie v posunkovej reči komunikoval František Bartoš, „15 rokov je dosť, pretože dnes tu môžeme vidieť vás mnohých.“ Hlavný kazateľ si spomenul na obdobie, keď sa spoločenstvo kresťanských nepočujúcich začína formovať v Kremnici s prvými mladými ľuďmi spomedzi sluchovo postihnutých. Ako najväčšiu radosť označil fakt, že aj cez spoločenstvo sluchovo postihnutých Cirkev rastie, rozvíja sa. „Dnešný deň definoval presne, o čom Kresťanské centrum nepočujúcich má byť – medzi mnohými organizáciami pre sluchovo postihnutých, ponúka ako to najdôležitejšie duchovné hodnoty,“ vyjadril počas recepcie svoj dojem zakladateľ František Bartoš.

Kým doobedie patrilo príhovoru duchovného správcu Róberta Colotku, zakladateľa Františka Bartoša a koordinátorky Ester Sztrancsikovej, popoludnie patrilo umeniu očami nepočujúcich. Svoje diela priblížili grafik a fotograf Mário Furčák a Michal Hefty, s rezbárstvom Ján Rešovský a Rastislav Šorek, maľbou a vitrážou Ján Havrila, grafickými dielami Stanislav Lubina a básňami Magda Pilárová.

Večernú recepciu v priestoroch Diecézneho centra Jána Pavla II. oživila hudobná skupina ľudových piesní zo Žiliny- Budatína a divadelná inscenácia v podaní spevákov v posunkovom jazyku z občianskeho združenia Myslím.

Kresťanské centrum nepočujúcich na Slovensku, ktoré vo svojich aktivitách používa možnosti neverbálnej komunikácie, vydáva časopis *Gaudium*. „Aby komunikoval radosť, priateľstvo, toleranciu, vzájomné porozumenie, odpustenie a jednotu,“ uviedla šéfredaktorka a koordinátorka Ester Sztrancsiková.

Zuzana Juhaniaková

Mladí z DOMKY oslavovali na slovenských kopcoch

(Bratislava 30. mája 2007) – DOMKA – Združenie saleziánskej mládeže oslavuje tento rok 15. narodeniny. Oslava prebiehala v typickom mládežníckom štýle – na 15 kopcoch Slovenska presne o 15. hodine v sobotu 26. mája.

DOMKA v tento deň dosiahla nebotyčné výšky – Domkári sa vydriapali až na Slavkovský štít do výšky 2453 metrov nad morom. Počasie mali ideálne, mierne pod mrakom, len cesta späť bola miestami mokrá.

Ďalší Domkári obsadili Veľkú homolu pri Modre. Zišli sa tam mladí z Ivanky pri Dunaji, bratislavskej Miletičky, Senca a bratislavskej Trnávky a na tomto výstupe sa zúčastnil aj najmladší člen osláv – 73 dní „stará“ Zuzka N. Najviac vody si užili mladí zo stredísk Michalová, Lisková a Brezno, ktorí sa pokúsili zdolať Ďumbier. Na seba ich síce Ďumbier pustil, ale privetivý nebol, a tak museli v búrke utekať do bezpečia.

Pokorený bol aj Sninský kameň, kam putovali mladí z Humenného.

Stredisko DOMKY z Ružomberka zdolalo nekonečnú horu Veľký Rozsutec.

Ani kopec Záruby neostal neobsadený, ten si za svoj cieľ vybrali Domkári zo Senice a Trnavy.

DOMKA Banská Bystrica sa popasovala s kopcom Caniar a jeho výškou 1860 metrov nad morom.

Markovicu pokorila expedícia z Novej Dubnice a Domkári zdolali aj Kojšovskú hoľu.

Ďalší Domkári obsadili morské dno – deti a rodičia z Kaplnej oslavovali na Sandbergu pri Devínskej Novej Vsi.

A najkreatívnejšie riešenie našli v Šaštíne, kde práve prebiehala svätodušná púť a ďaleká turistika nebola možná. Domkári to však nevzdali a vyvýšené miesto našli na veži baziliky Panny Márie Sedembolestnej.

DOMKA sa teší zo života a gratuluje všetkým, ktorí v sobotu 26. mája zdolali slovenské kopce a ukázali životaschopnosť slovenských mladých.

Katarína Morávková a Rastislav Hamráček

EM fest – Eucharistia a Mária, stretnutie mladých na Starých Horách

EM fest je súvislý program modlitieb chvál a prednášok, ktorý sa bude konať 9. až 10. júna 2007 na Starých Horách pri Banskej Bystrici. Hlavnými prednášateľmi budú Ceslaw Oko, kňaz z rehole misionárov Matky Božej Lasaletskej. Ďalej Andrej Karcagi, diecézny kňaz z banskobystrickej farnosti pri katedrále a Anton Červeň, direktor Saleziánskeho mládežníckeho strediska v Banskej Bystrici.

V sobotu 9. júna o 18:00 bude celebrovať svätú omšu pre mladých ľudí biskup Tomáš Galis v bazilike minor – v kostole Navštívenia Panny Márie na Starých Horách.

EM fest je skratkou slov Eucharistia a Mária. Túžbou organizátorov je „šíriť lásku k Eucharistii a Ježišovej matke, ktorá neprestajne ukazuje na Krista. Spoločná modlitba nás zjednocuje v príprave na EM fest a zároveň v úmysle za mesto Banská Bystrica. Milosti prijaté v prežívaní Božej prítomnosti chceme prostredníctvom EM festu sprostredkovať aj ďalej.“

Dvojdňový program sa začne o 9:00 hod. privítaním účastníkov na Starých Horách – Studničke. Registrácia účastníkov, ktorých organizátori podľa skúseností z minulého roku očakávajú približne 200 prebehne na mieste.

Podujatie má vlastnú stránku: www.emfest.sk

Zuzana Juhaniaková

Medzinárodný Kongres o liturgickej hudbe UNIVERSA LAUS 2007 na Slovensku

V dňoch od 20. do 24. 8. 2007 sa v Modre-Harmónii (Účelové vzdelávacie zariadenie – Slovenská zdravotnícka univerzita ÚVZ-SZU) uskutoční medzinárodný kongres o liturgickej hudbe, ktorý organizuje spoločnosť pre štúdium liturgickej hudby UNIVERSA LAUS. Táto spoločnosť bola formálne založená v roku 1966 a potvrdená pápežom Pavlom VI.

Téma tohtoročného kongresu je: „TELO KRISTOVO: Adorácia a prijímanie, rozdielne rituálne úkony, rozdielna hudba.“ Na kongrese odznejú tri hlavné prednášky, ktoré podajú danú tematiku z troch perspektív: teologickej (prednášajúci: Eugenio Costa SJ z Talian-

ska), liturgickej (prednášajúci: Prof. Rudolf Pacik z Rakúska) a hudobnej (prednášajúci: Paul Inwood z Anglicka). Prednášky budú preložené aj do slovenčiny. Po prednáškach budú nasledovať diskusie v menších skupinách.

Charakteristickým rysom každoročných kongresov UNIVERSA LAUS je ich praktická rovina: počas stretnutí sú prezentované liturgické spevy z rôznych krajín, ktoré môžu byť podnetom pre ďalšie štúdium, reflexiu a tvorivosť v oblasti liturgickej hudby.

Tohtoročný kongres bude mimoriadny aj z toho dôvodu, že sa prvýkrát v histórii uskutoční v post-komunistickej krajine. Slovensko sa tak stane prvým mostom medzi krajinami východnej a západnej Európy. V rámci kongresu bude slávená svätá omša v trnavskej katedrále, ktorej bude predsedáť Mons. Ján Orosch, pomocný biskup Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy.

Praktické informácie:

Poplatok za kongres (ubytovanie a strava):

2800.- SKK (ak sú v izbe ubytované dve osoby) / pondelok - piatok

3800.- SKK (ak je v izbe ubytovaná jedna osoba) / pondelok - piatok

Všetky izby sú dvojlôžkové s WC a sprchou.

Poplatok za stravu - pre tých, ktorí nebudú ubytovaní v ÚVZ-SZU: 300.- SKK obed a večera/na deň

Prihlášku na kongres zašlite mailom do konca apríla na adresu: vlastodufka@yahoo.it

P. Vlastimil Dufka SJ - organizačný tím

Výstava v kaštieli v Ivanke tvorbu sochára a reštaurátora Jozefa Klecha

Centrum spirituality Loyola v Ivanke pri Dunaji organizuje výstavu, na ktorej bude prezentovaná vlastná tvorba akademického sochára, maliara a reštaurátora Jozefa Klecha. Okrem jeho plastík, artefaktov a obrazov výstava ponúka dokumentáciu o sakrálnych dielach, ktoré Jozef Klech zreštauroval (napr. kostol v Beckove a iné), ako aj z projektu prípravy reštaurovania kostola v Domaniži. Výstava sa uskutoční v dňoch 2. - 24. júna v kaštieli v Ivanke. Otvorené každú nedeľu od 16:00 do 19:00, v iné dni na požiadanie. Vystavené objekty vlastnej tvorby sú predajné.

Viac informácií: Centrum spirituality Loyola, tel.: 02/402 59 236 alebo na www.ivanka.sk

P. Bernard Mišovič SJ